

שני גנים לאומיים חדשים בישראל: הגן לאומי עובדיה ותל אשדוד

Posted on 24 במאי 2022 by שוש להב

הגנים הלאומיים משמרים תקופות קדומות, האחד מהתקופה הפרה היסטורית והאדם הקדמון והשני מתקופת הברונזה המאוחרת מלפני למעלה מ-3,000 שנה

Categories: [כחול לבן](#), [ראשי](#)

Tag: [גן לאומי עובדיה ותל אשדוד](#)

רשות הטבע והגנים מברכת על שתי הכרזות חדשות של גנים לאומיים חדשים בישראל: הגן הלאומי עובדיה - באזור הגליל התחתון, והגן הלאומי תל אשדוד - בסמוך לעיר אשדוד.

ההכרזה הרשמית היא השלב הסופי בתהליך ההכרזה על שמורות טבע וגנים לאומיים, שאורך לרוב מספר שנים ורצוף שלבים מורכבים, שמובילה רשות הטבע והגנים מול גורמים רבים.

הגן הלאומי עובדיה

הגן הלאומי בשטח של כ-25 דונם, שוכן בגדתו המערבית של נהר הירדן, בסמוך לשפך נחל יבנאל, ומערבית לתל עובדיה. זהו אחד האתרים הפרהיסטוריים הקדומים ביותר בעולם מחוץ ליבשת אפריקה.

יחודו של האתר בממצאים הפרהיסטוריים שנתגלו בו ותרומתם להבנת אורח חייו של האדם הקדמון. האתר הפרהיסטורי הקדום התגלה בשנת 1959 והוא בתצורה גיאולוגית המכונה תצורת עובדיה.

תצורה זו בנויה ממשקעים מ-4 מרכיבים - קונגלומרט (תלכיד נחלים), חול, סילט וחרסית. תצורה זו נוצרה בסמיכות לגוף מים מתוקים ועברה שינויים מחזוריים כתוצאה משינויים במפלס גוף המים.

החפירות הראשונות באתר החלו בשנת 1960, ונמשכו ברצף עד שנת 1974, וכן בשנים 1988-1994. במהלך החפירות נחשפו למעלה מ-60 שכבות קרקע, בהן נמצאו עצמות בעלי חיים - כולל מינים שנכחדו מהעולם, ובסה"כ 120 מינים שונים, עצמות אדם - מטיפוס "הומו ארקטוס" - האדם הזקוף, ויותר מ-10,000 כלי אבן קדומים. האנשים שהתגוררו באתר היו ציידים-לקטים, ולא נמצאו עדויות לשימוש באש באתר.

לחקר האתר וממצאיו יש תרומה חשובה ביותר להכרה והבנת ראשית הגזע האנושי, החי והצומח, האקלים והגיאולוגיה בתקופה הנידונה (פלייסטוקן תחתון). כמו כן יש לאתר חשיבות בינלאומית לחקר הביוגיאוגרפיה, תהליכי האבולוציה ובחינת תאוריות בדבר הגירת האדם ובעלי חיים. נכון לעתה האתר אינו ערוך ומונגש לקליטת מבקרים.

הגן הלאומי תל אשדוד. צילום תומר עפרי, רט"ג

הגן הלאומי תל אשדוד

הגן הלאומי, בשטח של כ-314 דונם, ממוקם על הגבול המערבי של חולות ניצנים, כ-5 קילומטרים מדרום לעיר אשדוד. תל אשדוד הוא מהגדולים בארץ, מתרומם לגובה של כ-50 מטרים מעל פני הים ומרוחק כ-4 קילומטרים מהחוף. אפשר

להבחין בו בשני חלקים עיקריים:

האקרופוליס (העיר העליונה) והעיר התחתונה. בתקופה הקדומה אשדוד הייתה עיר חשובה, בעיקר בתקופת הברונזה המאוחרת ובתקופת הברזל. לראשונה נחפר התל בשנת 1962 ועד 1972 בוצעו עוד 6 חפירות (סה"כ 7 חפירות, 3 מלאות ו- 4 חפירות בדיקה קטנות).

העיר הקדומה ותושביה הוזכרו לראשונה בתעודות מתקופת הברונזה המאוחרת. אשדוד הייתה מרכז לעיבוד אריגים וצביעתם, ולסחר במלבושים צבועים בצבע ארגמן בתקופת הברונזה המאוחרת.

העיר שוכנת על פני 23 שכבות היסטוריה כאשר הקדומה ביתר מתקופת הברונזה התיכונה והמאוחרת ביותר משלהי התקופה הביזנטית.

עם ההכרזה הרשות תבחן אפשרויות לפיתוח האתר יחד עם גורמים רלוונטיים.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם